

RALV1RT03	Verkmenntaskólinn á Akureyri	
Útgáfa: 01		
Dags.: 21.02.2020		
Höfundur: BGH		
Samþykkt: ÓSI		
Síða 1 af 1	RÖKV1RS03 Neyðarstopp	

● Hvað er „neyðarstopp“?

Neyðarstopp (E-Stop) er öryggishnappur sem er notaður til að **stöðva vél eða ferli strax** ef hættuleg aðstaða kemur upp.

Markmiðið er að koma í veg fyrir meiðsli á fólki eða skemmdir á búnaði.

● Hvernig lítur þetta út?

Neyðarstopp er venjulega:

- **Rauður sveppalaga hnappur** (auðvelt að hitta og grípa í)
- **Gul bakplata eða gul dós** (til að skera sig úr)
- Sett á **áberandi stað** – oft á vélum, færiföndum eða framleiðslutækjum

● Hvernig virkar hann?

1. Þegar ýtt er á hnappinn
→ **rafmagn eða stjórnun** á vélinni rofnar **strax**.
→ Ferlið **stöðvast tafarlaust** og fer ekki af stað aftur fyrr en hnappur er resettaður.
2. Hnappurinn **lokast í niðri-stöðu** (læstist).
→ Þú getur ekki “sleppt” honum fyrr en þú snýrð honum eða lyftir honum upp (fer eftir gerð).
3. Heimild til að **endurræsa vélina** þarf venjulega að vera hjá ábyrgðaraðila eða eftir öryggisathugun.

● Hvers vegna er hann svona stór og áberandi?

- Hann á að vera auðvelt að finna, jafnvel í stressandi aðstæðum.
- Þú átt að geta slegið á hann með lófanum, olnboganum eða jafnvel verkfæri ef þarf.
- Engin hætt á að ýta á hann óvart, en mjög auðvelt þegar þú vilt.

● Hvenær á að nota neyðarstopp?

Hann er eingöngu fyrir **raunverulegar hættur**, t.d.:

- Einhver festist eða er við það að festast í vél
- Óeðlilegur hávaði, titringur eða bilað ferli
- Eldur, reykur eða rafmagnslykt
- Hlutir fara að skemmast eða brotna

● Mikilvæg regla

Aldrei hika ef hættu skapast – ýttu strax á neyðarstopp.